

OBRÁZEK.

I náves okrouhlá jedné ze vsí dole „na blatech“, i dřevěná stavení kolem ní doškových střech a prkených lomenic s uschlými věnečky svatobartolomějskými z jeřabin, i zděné, čistě obílené statky, vše jako opuštěno a vymřelo. A vše v plném, prudkém světle červenového odpoledne.

Nikde člověka.

Ze školy otevřeným oknem slyšeti do toho umrtvujícího parna a uspanlivého ticha žáčka čtoucího zvolna, jednotvárně z čítanky. Tušíte, že čte v potu tváře, že nutí hlas, že se sousedům po lavicích jistě svírají víčka, nebo že alespoň živají. Jediný ten hlas vás na kousek vyprovází.

Juž zmíkl a před vámi za vsí širá krajina, rovina, sem tam s táhlým chlumem nebo návrším, a všude zelená, v nejkrásnějším rouše obilných lánů i luk. Jen tu onde ouhor v polích v pravo na svaahu sotva patrném s prořídłym, bílým jetelem a se širokými, rudě hnědými pruhy bujného šfovíku.

Na levo samá luka a luka, dál a dál, až sytá jejich zeleň trati se tam u obzoru, pod lesy na slunci spícími. Zeleno široko daleko a v tom zelenu pruhy jako padlého sněhu nebo roztažených pláten, to od bělostného suchopýru na mokřích lukách, za nímž tu

tam se černají kopice borků (rašelinných cihel). A již mokro citit krokem, již voda prosvítá krátkými blesky travou a ostřicí a plněji se leskne v dlouhé, rovné stoce, zanikající v křovinách a ve spoustě sítin a trav.

Nad širou krajinou zátopa plného, zářivého světla a ticho. Jen mellice a rdesno se hýbají jako poklidným dechem; kopretiny a ostatní květ stojí nehnutě, a hladina klasů v obilném lánu bez vln, bez „beránků“ a jich měňavého, šedě stříbrného lesku. V tom tichu se tlumí a tratí bzukot much i skřivánčí píseň i melancholické kuňkání žáby. Jež se chvílemi kdesi ze zarostlé kalužiny ozve. Vše nehnuto, ticho, jen u stoky se zdvihla bílá „káňata“ (rackové) a poletují nad mokřými lukami a stokou.

A kde jaká stafáž?

Tam, na pravo, blízko pole, na suché loučce hrabou muž a žena seno. Stařec bílých vlasů, v hrubé košili, v usmolených, volných mu již brslenkách, kdysi žlutých, v modrých punčochách jihočeských, a ona, také stará, dost chudě oděná, v červených punčochách jihočeských. Ta Baucis hrabe mrštněji, a on selský Filemon, blízko ní, volněji a patrně těžko. Zacházím si k nim, pozdravuju, začínám hovor.

Obracejí se po mně s nelíbeným překvapením i s nedůvěrou. To přerušení práce jim není tuze milo. Vrásčitému starochu jakoby se nechtělo odpovídat. A tak divně hledí. Babka, hovornější ale ne hovorná, se mu honem po bok staví a rázem všecko vysvětluje.

„On nedoslýchá a je slepý.“

„A jak může pracovat?!“

„Hrabat to jde, a trochu mě vidí, jako ve mze, a já mu všechno povím. a on místo zná, a je pořád u mne. To já —“

„Dost jste se už napracoval,“ volám na starocha, „měl byste teď odpočívat.“

A v tom už jeho Baucis: „To on už je tak zvyklý.“
A statec mlčel.

Jdu dál a ohlížím se po těch starých manželích.
Hrabou jako prve.

Kolem zeleno široko daleko, všecko v záplavě
plného, zářivého světla. Jen v očích mé ubohé štafáže
hustá mlha, tma. Co žene slepce do té práce: ne-
úmorná láska k ní, či návyk, dlouhá chvíle, či nouze
či ta babka?

1892.

